

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Sekretarz Stanu
Urszula Sara Zielińska

DAM-WMA.050.7.2024.PC
3476285.13898479.11219307
Warszawa, 09-12-2024

Dotyczy: interpelacji Pani Posłanki Marty Stożek o nr 6018 z 7 listopada br. w sprawie zarządzania ryzykiem powodziowym oraz adaptacji do zmiany klimatu.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

za projektowanie i realizację konkretnych rozwiązań w zakresie ochrony przed powodzią odpowiadają Ministerstwo Infrastruktury (MI) oraz Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Do dziś nie otrzymałam z MI stosowanego wkładu, dlatego przekazuję informacje pochodzące tylko z Ministerstwa Klimatu i Środowiska (MKiŚ) oraz Ministerstwa Rozwoju i Technologii (MRiT). Gdy tylko MI dostarczy swoją odpowiedź, przygotuję stosowne uzupełnienie.

1. Czy Ministerstwo planuje opracowanie i wdrożenie kompleksowych planów adaptacji do zmiany klimatu, które uwzględniają poprawę retencji krajobrazowej oraz rozwój błękitno-zielonej infrastruktury?

Przygotowaliśmy (a) przepisy dotyczące planowania adaptacyjnego na szczeblu lokalnym, ale też rozpoczęliśmy prace nad (b) rozwiązaniami na szczeblu krajowym.

(a) Dla wzmocnienia klimatycznego wymiaru polityki miejskiej oraz zapewnienia koordynacji działań adaptacyjnych na poziomie miast opracowaliśmy projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (UC33). Zapisaliśmy w nim m.in.:

- zobowiązanie dla miast o liczbie mieszkańców równej lub większej niż 20 tys. osób do opracowania miejskich planów adaptacji do zmian klimatu (MPA),
- obowiązkową i zestandaryzowaną zawartość MPA, obejmującą m.in. koncepcję zazieleniania miasta, w tym zwiększania powierzchni terenów zieleni i zadrzewień, oraz koncepcję zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenie miasta.

Projekt ustawy został przyjęty 4 grudnia przez Senat RP i czeka w tym momencie na podpis Prezydenta RP.

(b) Rozpoczęliśmy działania związane z *Krajową strategią adaptacji* (dalej: KSA) oraz *Planem działań adaptacyjnych* (dalej: PDA). Pozyskaliśmy wsparcie z Instrumentu Wsparcia Technicznego Komisji Europejskiej (TSI) na realizację projektu pn. *Wzmocnienie koordynacji polityki adaptacji do zmian klimatu między władzami lokalnymi, regionalnymi i krajowymi*. Dzięki temu powstały rekomendacje dotyczące opracowania nowej strategii i systemu zarządzania jej wdrażaniem. 25 października do TSI złożyliśmy wnioski o wsparcie dla przygotowania KSA i PDA. W tym miesiącu powinniśmy otrzymać informację zwrotną.

2. Jakie działania podejmuje Ministerstwo w zakresie wprowadzenia skutecznego planowania przestrzennego, aby minimalizować ryzyko powodzi i chronić infrastrukturę krytyczną?

Za działania w zakresie zagospodarowania przestrzennego odpowiedzialne jest MRiT, dlatego zwróciliśmy się do tego resortu z prośbą o przygotowanie odpowiedzi. Poniżej przedstawiam pozyskane informacje.

Zadania w zakresie planowania przestrzennego są zadaniami własnymi gminy. Tym samym organami właściwymi do rozpatrywania ewentualnych nieprawidłowości w tym zakresie są organy nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego. MRiT nie jest organem uprawnionym do wydawania decyzji, ani do uchwalania planów w tym zakresie.

Podstawowymi aktami prawa miejscowego z zakresu polityki przestrzennej, stanowionymi przez samorządy gminne, są obecnie plany ogólne oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Plany ogólne, zgodnie z zeszłoroczną nowelizacją ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, określać będą precyzyjne ramy rozwoju gminy, natomiast w planach miejscowych formułowane są przesądzenia dotyczące funkcji terenu oraz warunków jego zabudowy, rodzące realne skutki na wielu płaszczyznach – ekonomicznej, środowiskowej czy społecznej. To na etapie ich sporządzania i uchwalania, przy współdziałaniu instytucji zajmujących się ochroną przeciwpowodziową i społeczeństwa, ustalane są przeznaczenie oraz sposób zagospodarowania i warunki zabudowy terenu. Wówczas zapada decyzja o możliwości lokalizacji zabudowy, bądź o jej zakazie.

W przypadku braku planu miejscowego o sposobie zagospodarowania i warunkach zabudowy rozstrzyga decyzja o warunkach zabudowy albo decyzja o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Przesądza o możliwości realizacji zabudowy, bądź jej braku.

3. Czy Ministerstwo rozważa podejście całościowe do zarządzania ryzykiem powodziowym, obejmujące całą zlewnię rzeki, oraz wdrażanie rozwiązań hydrotechnicznych jedynie w sytuacjach, gdy nie ma alternatywnych rozwiązań?

Pytanie dotyczy działalności MI. Przedstawię odpowiedź po jej otrzymaniu.

4. Czy Ministerstwo przewiduje wsparcie dla samorządów i innych podmiotów w zakresie adaptacji do zmiany klimatu oraz działań przeciwpowodziowych?

W Programie Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 zarezerwowane są takie środki w następujących działaniach: FENX.01.02 *Adaptacja terenów zurbanizowanych do zmian klimatu*, FENX.01.05 *Ochrona przyrody i rozwój zielonej infrastruktury*, FENX.02.04 *Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom*. W Programie Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 jest to natomiast działanie FEPW.02.02 *Adaptacja do zmian klimatu*. W Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) uruchomione zostały ponadto dwa Programy Priorytetowe: *Moja Woda* i *Adaptacja do zmian klimatu*.

5. Czy Ministerstwo planuje kampanie edukacyjne skierowane do społeczeństwa, mające na celu zwiększenie świadomości na temat zagrożeń związanych ze zmianami klimatu oraz sposobów przeciwdziałania powodziom?

Przed rozpoczęciem prac strategicznych nad KSA i PDA zorganizujemy okrągły stół z ekspertami, służący wymianie wiedzy o zmianach klimatu i ryzyku klimatycznym oraz adaptacji. Zaproszenie wystosujemy do polskich naukowców oraz pracowników i pracowników instytucji i innych jednostek badawczych.

W ramach Programu Pomocy Technicznej dla Funduszy Europejskich 2021-2027 realizujemy projekt pn. *Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju*. Do współpracy zaprosiliśmy przedstawicieli innych ministerstw, urzędów centralnych i regionalnych, jednostek samorządu terytorialnego, instytutów naukowo-badawczych i uczelni, a także organizacji pozarządowych. W ramach tego procesu funkcjonuje grupa, której członkowie identyfikują potrzeby i wyzwania w zakresie adaptacji do zmian klimatu, a także proponują dla nich rozwiązania. Ze względu na rodzaj aktywności podzieliśmy ją na dwie podgrupy:

- podgrupę „niebieską”, której przedmiotem zainteresowania jest retencja w miastach,
- podgrupę „zieloną”, której prace są skoncentrowane na ochronie zieleni w miastach, szczególnie drzew i krzewów.

W projekcie *aktualizacji Krajowego Planu na rzecz Energii i Klimatu do 2030 roku* (aKPEiK), w filarze poświęconym redukcji emisji, uwzględniono obszar adaptacji do zmian klimatu. Ten aspekt planu będzie realizowany poprzez szereg działań, wśród których można wymienić Działanie 143. Budowanie świadomości – działania związane z adaptacją do zmian klimatu.

6 września w siedzibie Ministerstwa Klimatu i Środowiska odbyły się prekonsultacje dotyczące projektu aKPEiK, w których uczestniczyli przedstawiciele ok. 70 organizacji sektora energetycznego, samorządów, przedsiębiorców, związków zawodowych oraz organizacji ekologicznych. Następnie, 11 października, rozpoczęto pełne konsultacje dokumentu, na które zaproszono szerokie grono instytucji, w tym m.in. resorty, samorządy oraz organizacje pozarządowe.

Uznajemy edukację za podstawowy warunek zmiany praktyk społecznych w kierunku bardziej zrównoważonych i wspierających ochronę środowiska naturalnego. Realizujemy więc działania z zakresu edukacji ekologicznej pozaformalnej i nieformalnej:

- upowszechnianie rzetelnej wiedzy o środowisku naturalnym i klimacie, związkach pomiędzy środowiskiem, globalnymi procesami klimatycznymi a rozwojem społeczno-gospodarczym i zagadnieniami bezpośrednio wpływającymi na życie i zdrowie ludzi;
- prezentacje dobrych praktyk w zakresie ochrony środowiska i klimatu, a także łagodzenia skutków zmian klimatu i adaptacji do nich;
- uświadamianie wpływu indywidualnych zachowań na stan klimatu i zachęcanie do zaangażowania się w działania na rzecz ochrony środowiska i klimatu.

Prowadzimy prace nad *Strategicznym Planem Działań na rzecz Edukacji Ekologicznej i Klimatycznej*. Zadanie to jest zapisane w *Polityce Ekologicznej Państwa 2030 - strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej* (PEP) do realizacji do końca 2025 r. W ramach wykonania zadania planujemy:

- określić długofalowe cele edukacji ekologicznej i klimatycznej, sposób ich realizacji oraz pomiaru efektywności działań,
- wskazać priorytetowe obszary tematyczne oraz kluczowe grupy społeczne i zawodowe dla działań z zakresu edukacji ekologicznej i klimatycznej,
- zaplanować efektywne finansowanie powyższych działań z wykorzystaniem funduszy krajowych i europejskich.

Ponadto stale współpracujemy z Ministerstwem Edukacji i Nauki w celu wspierania edukacji formalnej poprzez:

- przygotowywanie pomocy dydaktycznych dla nauczycieli, np. scenariuszy lekcji z materiałami pomocniczymi,
- organizowanie warsztatów dla nauczycieli i uczniów oraz konkursów dla szkół na tematy związane ze środowiskiem, klimatem i zrównoważonym rozwojem.

Prowadzimy też edukację ekologiczną skierowaną do ogółu społeczeństwa, która realizowana jest poprzez: kampanie ogólnopolskie, uczestnictwo w wydarzeniach, prowadzenie strony edukacjaekologiczna.gov.pl, działania w mediach społecznościowych, procesy skierowaną do nauczycieli szkół.

6. Czy Ministerstwo rozważa współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz ekspertami w zakresie opracowywania i wdrażania działań przeciwpowodziowych oraz adaptacyjnych do zmiany klimatu?

Odpowiedź na to pytanie znajduje się powyżej.

W uzupełnieniu pragnę dodać, że bardzo poważnie traktujemy zalecenia środowisk naukowych i popieramy inicjatywy zmierzające do przyspieszenia koniecznej zielonej transformacji. Adaptacja do zmian klimatu jest drugim – obok mitygacji – fundamentalnym filarem polityki klimatycznej Polski. Fakt ten znajduje odzwierciedlenie w strategiach oraz konkretnych inicjatywach, projektach i strukturze funduszy.

Z wyrazami szacunku

Urszula Zielińska
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

1. Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM.